

La Federació *Ecologistes de Catalunya* demanem la derogació del nou decret d'energies renovables

LES PRINCIPALS ASSOCIACIONS ECOLOGISTES I DE DEFENSA AMBIENTAL DEL TERRITORI CONSIDEREM QUE EL DECRET LLEI 16/2019 INCOMPLEIX LES DIRECTIVES AMBIENTALS EUROPEES I ÉS UN OBSTACLE PEL CANVI DE MODEL ENERGÈTIC A CATALUNYA.

CONSIDEREM que l'aprovació per part del Parlament del Decret Llei que regula la implantació d'energies renovables a Catalunya:

1. Amb el seu redactat actual, **esdevé un obstacle per canviar la dependència energètica** de Catalunya de les energies d'origen fòssil i contaminant (petroli; nuclears) i per substituir-la per un model elèctric descentralitzat que redueixi els impactes a l'entorn, que prioritzi la GENERACIÓ DISTRIBUÏDA i trenqui amb la centralització i les dependències als interessos especulatius dels oligopolis elèctrics i energètics que ens empobreixen i oprimeixen (ENDESA; IBERDROLA; ACCIONA; NATURGY; ABENGOA, etc).
2. Obre la porta, novament, a la massificació de centrals eòliques i fotovoltaïques en espais naturals protegits pel PEIN i en espais no urbanitzables. El Decret tanca els ulls els impactes d'aquestes infraestructures sobre la natura (biodiversitat, avifauna, qualitat de vida, paisatge...) i accentuarà els greuges territorials i els desequilibris entre ciutats i món rural.

Ecologistes de Catalunya (EdC), federació amb representació arreu del territori de Catalunya, volem deixar clar que els combustibles fòssils són, sense cap mena de dubte, un dels principals causants del canvi climàtic. Les energies renovables han de ser la base per a la descarbonització i la lluita contra el canvi climàtic. Tanmateix, no podem acceptar com argument que l'esmentat Decret expressi en el seu preàmbul com a justificació que cal:

“Adoptar les mesures de simplificació administrativa necessàries per eliminar els obstacles que puguin posar en perill l'assoliment dels objectius en matèria de mitigació del canvi climàtic i transició energètica”.

La situació actual és d'emergència climàtica, però a la vegada d'emergència ecològica, i una de les prioritats per a la mitigació és la salvaguarda i preservació de la natura i la biodiversitat.

1.DEMANEM QUE S'IMPLANTI AMB URGÈNCIA UN MODEL DE GENERACIÓ DISTRIBUÏDA (GD) D'ENERGIES RENOVABLES AMB QUOTES I AJUTS A LA CIUTADANIA.

L'actual situació de crisi ambiental i energètica global (esgotament dels combustibles fòssils) i de reconeguda emergència climàtica, demanen un canvi radical del model energètic i elèctric. Són nombrosos els organismes internacionals que exigeixen canvis immediats i les noves generacions ho reclamen amb força. La gestió adequada de la demanda i la millora de l'eficiència energètica són el primer pas. La progressiva i total substitució de les fonts energètiques no renovables, brutes i perilloses, per les netes i renovables, el segon. Paral·lelament el model elèctric ha de descentralitzar-se reduint al màxim els impactes a l'entorn i alhora garantir el subministrament.

Ecologistes de Catalunya portem molts anys defensant un model alternatiu de base social, participatiu i transparent, que faciliti la producció d'energies renovables el més acostada als punts de consum. **El model energètic que s'ha de fer realitat al nostre país és el de GENERACIÓ DISTRIBUÏDA D'ENERGIES RENOVABLES (GD)**, amb iniciativa i control públic per part de les administracions, en contraposició al model de grans centrals (eòliques i fotovoltaïques) allunyades de les ciutats per un únic motiu: *l'abaratiment de costos pel baix preu del sòl no urbanitzable*.

El Decret és un obstacle per garantir aquesta prioritat perquè es limita a “*mercantilitzar*” la generació elèctrica renovable segons els interessos dels oligopolis elèctrics, ara publicitàriament “*indústria verda*”. El Decret facilita el negoci lucratiu dels que volen continuar enriquint les mateixes elits que controlen el mercat de producció elèctrica convencional a costa d'ignorar els impactes sobre el medi i d'obstaculitzar les polítiques públiques que garanteixin la justícia social i ambiental.

2.LA LIBERALITZACIÓ DEL SECTOR ENERGÈTIC DOMINAT PER LES GRANS EMPRESSES ENERGÈTIQUES I ELÈCTRIQUES RENUNCIA AL TANCAMENT PROGRESSIU DE LES CENTRALS NUCLEARS, AIXÍ COM A OBJECTIUS CONCRETES DE DISMINUCIÓ DEL CONSUM ELÈCTRIC.

Les justificacions que ens donen els polítics que han impulsat i aprovat aquest Decret no responen als objectius consensuats amb el Pla d'Energia de Catalunya. Ara es torna a posar sobre la taula el que es va intentar l'any 2002 amb el mapa eòlic i les ZDP: **la liberalització desenfrenada d'un sector dominat per les grans empreses energètiques i filials.**

El Decret no proposa solucions per assolir un dels objectius irrenunciables que la societat ha vingut reclamant amb insistència: el tancament progressiu de les centrals nuclears. Tampoc proposa la substitució de les centrals tèrmiques més contaminants (que funcionen amb combustibles fòssils) a mida que el nombre de gigawatts d'energia renovable creixi.

El model elèctric ha de descentralitzar-se i reduir al màxim els impactes a l'entorn, alhora que garanteix el subministrament. La **GENERACIÓ DISTRIBUÏDA (GD)** és una alternativa evident que cal prioritzar. Des d'Ecologistes de Catalunya creiem que cal impulsar-la com alternativa pel fet evident de la reducció dels diferents impactes i alhora per la seva idoneïtat per fer front als reptes energètics urgents. Proposem que es fixin quotes i obligacions d'ajuts equivalents prioritàriament per la GD.

El caràcter participatiu, descentralitzat, democratitzador i fomentador d'una economia social no especulativa de la GD ens referma en la demanda que aquest ha de ser l'eix vertebrador de les accions que faciliti el Decret.

Cal doncs superar les debilitats dels nostres polítics per contraposar l'interès comú per sobre del de les grans empreses energètiques, contrarestant així les barreres existents amb mesures que incentivin la GD, l'autoconsum i la producció elèctrica a quilòmetre zero: mesures fiscals, financeres, informatives, legislatives, municipals i socials que el Decret no afronta en la seva preocupació limitada a facilitar més producció renovable sense control.

L'energia (la d'origen renovable també!) s'ha de generar prop d'on es consumeix.

Cal potenciar el lloguer de drets de coberta per a la producció d'energia solar fotovoltaica, i utilitzar els corredors de comunicació existents (autopistes, autovies i xarxes de ferrocarrils) com a sòls adequats per a la instal·lació de aerogeneradors eòlics.

Les centrals solars sempre en superfícies d'edificis per no malbaratar el sòl com a recurs agrícola i de biodiversitat. Com a exemple, només el polígon de Zona Franca té més de 2.000.000 m² de cobertes de naus industrials que permetria produir uns 160.000MW/any.

El polígon de la Zona franca disposa d'unes 600 hectàrees i compta amb xarxes elèctriques de distribució, com molts d'altres polígons del país, que poden aportar grans superfícies de producció elèctrica fotovoltaica.

3.GREU INCOMPLIMENT DE DIRECTIVES EUROPEES CABDALS PER A LA PROTECCIÓ DE LA NATURA, COM HO SÓN LA DIRECTIVA D'HÀBITATS I LA DIRECTIVA D'AUS.

L'aprovació d'aquest Decret Llei incompleix directives europees cabdals per a la protecció de la natura. El Decret incorpora i amplifica la visió tecnocràtica i reduccionista de la crisi climàtica al marge de la crisi ambiental global sense tenir en compte la situació d'emergència global alertada per l'informe mundial de NNUU sobre la pèrdua dràstica de biodiversitat, o la destrucció d'hàbitats i d'espècies a Catalunya que reflecteix l'informe d'aplicació de les directives de protecció de la natura que el DTS i entitats científiques com el CREAL o l'ICO han presentat aquesta mateixa setmana.

El Decret-Llei amenaça als nostres espais naturals.

Resulta inacceptable que l'article 8 del Decret desprotegeixi els espais naturals de Catalunya que tenen més de 1.000 hectàrees una decisió arbitrària i tecnocràtica sense cap argumentació científica solvent.

"8.2 Es consideren zones no compatibles amb la implantació de parcs eòlics els espais naturals d'especial protecció (ENPE), les zones d'especial protecció de les aus (ZEPA) i els espais naturals inclosos al PEIN de superfície inferior a 1.000 ha. Això no obstant, mitjançant estudis i anàlisis específics, que s'han de reflectir en un pla territorial sectorial, es pot modificar i precisar aquest criteri."

S'ignora la Llei d'Espais Naturals de Catalunya que, en el seu article 29 i 35, atribueix al Consell de Protecció de la Natura, òrgan assessor del Govern en matèria d'espais naturals, l'emissió d'un informe que no ha estat requerit, fet que vulnera el procediment bàsic d'aprovació de normativa amb impacte sobre el medi natural.

Recordem els estudis concloents que relacionen els parcs eòlics amb els impactes sobre les aus. Al nostre territori, espècies protegides a nivell europeu com l'àguila cuabarrada (*Aquila fasciata*), el voltor comú (*Gyps fulvus*), el trençalòs (*Gypaetus barbatus*) i moltes altres rapinyaires, es troben sotmeses als impactes acumulatius de centrals eòliques que s'han anat instal·lant en les seves àrees de nidificació i campeig. L'afectació no es limita a les aus sinó també a altres animals com per exemple, als ratpenats o determinats insectes. En altres grups faunístics la presència d'aquestes infraestructures i les seves línies elèctriques associades impliquen una alteració dels seus hàbitats i un risc per a la seva supervivència.

Recordem també que la xarxa de transport de l'energia ocasiona greus impactes, com el de l'efecte barrera per la fauna, mort per electrocució, l'impacte paisatgístic o la constatació que grans incendis del país han estat provocats per les xarxes elèctriques de distribució.

4.DENUNCIEM LA VULNERACIÓ DEL DRET DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN MATÈRIA DE MEDI AMBIENT QUE REGULA EL CONVENI D'AARHUS TRANSPOSAT A LA UNIÓ EUROPEA MITJANÇANT LA DIRECTIVA 2003/35/CE.

Considerem molt greu que la implantació d'aquest Decret Llei s'hagi fet des dels despatxos amb poca transparència i sense promoure un ampli debat i consens del territori en la presa de decisions que tenen repercussió sobre el medi ambient. Un nou exemple de vulneració del dret de participació ciutadana en matèria de medi ambient que regula el Conveni d'Aarhus, i que s'ha transposat a l'Unió Europea mitjançant la Directiva 2003/35/CE.

L'endarreriment de Catalunya a l'hora d'implantar un bon model territorial d'energies renovables està directament relacionat en l'opció de prioritzar exclusivament l'escala industrial dels grans grups i ha estat un fracàs. Ara, **amb l'aprovació del Decret Llei 16/2019 no s'ha aconseguit res més que activar l'especulació dels oligopolis de l'energia renovable.**

Posats a legislar, veuríem amb bons ulls que el Govern i el Parlament de Catalunya regulin la proliferació de societats pantalla creades des de les grans empreses com Eolia Renovables de Inversiones que, mitjançant la fragmentació de grans parcs en petites societats que tenen totes el mateix testaferró, es salten els buits legals per anar mossegant del pastís eòlic que els ofereix l'administració amb absoluta opacitat i manca de respecte vers la ciutadania i el món local.

5.EL DECRET FACILITA ACTIVITATS DESTRUCTIVES DEL NOSTRE PATRIMONI NATURAL COM EL FRACKING, UNA PORTA OBERTA A LA CONTAMINACIÓ I A CONVERTIR EL SUBSÒL EN MAGATZEMS GEGANTS D'HIDROCARBURS.

Fem notar que, en un marc global de crisi ambiental i pèrdua de biodiversitat, no podem acceptar un Decret Llei que facilita activitats tant destructives com el fracking. El fracking és una porta oberta a convertir el subsòl en magatzems gegants d'hidrocarburs al servei del sistema gasista de l'Estat Espanyol. No forma part de cap objectiu de país i prova en tenim amb el malaguanyat projecte CASTOR que només ha servit per enriquir a un conegut empresari i especulador.

Des d'Ecologistes de Catalunya anunciem que estudiarem totes i cadascuna de les vies jurídiques possibles per tal de fer efectiva la derogació d'aquest Decret Llei, i seguirem lluitant des dels diferents territoris afectats per defensar el nostre patrimoni natural, cultural i paisatgístic, així com l'arrelament del teixit econòmic i social propi que ha convertit Catalunya en un mosaic identitari ric i divers i que ha d'avançar amb urgència cap a un model energètic renovable i inexcusablement sostenible econòmicament, socialment i ambientalment.

FEDERACIÓ ECOLOGISTES DE CATALUNYA (EdC)

- ASSOCIACIÓ DE DEFENSA DEL PATRIMONI NATURAL DEL PLA DE L'ESTANY (LIMNOS-EdC)
- ASSOCIACIÓ MEDIAMBIENTAL VALL DEL GES- EdC.
- ASSOCIACIÓ NATURALISTES DE GIRONA (ANG)
- ASSOCIACIÓ PER A LA DEFENSA DE LA NATURA DE CATALUNYA (ADENC-EdC)
- CENTRE D'ECOLOGIA I PROJECTES ALTERNATIUS (CEPA-EdC)
- COL·LECTIU ECOLOGISTA BOSC VERD (BOSC VERD-EdC)
- CORDADA
- GRUP D'ESTUDI I PROTECCIÓ DELS ECOSISTEMES NATURALS (GEPEC-EdC),
- GRUP DE DEFENSA DEL TER
- GRUP PER A LA DEFENSA DEL MEDI NATURAL DE LA SEGARRA (GDMNS)
- INSTITUCIÓ ALT EMPODANESA PER A L'ESTUDI I DEFENSA DE LA NATURA (IAEDEN-EdC)
- INSTITUCIÓ DE PONENT PER A L'ESTUDI I CONSERVACIÓ DE L'ENTORN NATURAL (IPCENA-EdC)